

Dr. Keveiné dr. Bárány Ilona 70 éves

2011. szeptember 23-án töltötte be dr. Keveiné dr. Bárány Ilona tartalmas és mozgalmas életének 70-ik esztendejét. Ennek tiszteletére szervezett ünnepséget a Szegedi Tudományegyetem Rektori Hivatalában az SZTE TTIK Földrajzi és Földtani Tanszékcsoportja, Éghajlattani és Tájföldrajzi Tanszéke, valamint a Természeti Földrajzi és Geoinformatikai Tanszéke. A rendezvényen az egész ország neves földrajz-kutatói tiszteletüket tették. A professzorasszony munkásságát méltatta dr. Hernádi Klára, az SZTE TTIK dékánasszonya, egykori és jelenlegi kollégái közül dr. Unger János, az Éghajlattani és Tájföldrajzi Tanszék vezetője, dr. Mezősi Gábor, a Természeti Földrajzi és Geoinformatikai Tanszék vezetője, ezenkívül dr. Szabó József, a Magyar Földrajzi Társaság elnöke. Egykori tanítványai közül dr. Farsang Andrea, dr. Hoyk Edit és még sokan mások is emlékeztek.

Amit mindnyájan kiemelték, hogy a tanárnő sokféle kurzust tartott és több ezer hallgatót oktatott, akik közül sokan szerepeltek sikeresen a tudományos diákköri versenyeken, illetve többen közülük később maguk is a felsőoktatás területén helyezkedtek el. Sikeresen ismerte fel tanítványaiban a tehetséget és segített nekik a kibontakozásban. Szakmai elismertségét több rangos elismerés támasztja alá, illetve a földrajzosok közül első nőként kapta meg az MTA doktora címet. Helytállt szakmailag, emberileg, saját elmondása alapján a családja és a kollégái hathatós támogatásától körülvéve.

Ezúton is kívánunk neki jó erőben és egészségben eltöltött további szép éveket!

Az alábbiakban közöljük két volt diákjának, **Farsang Andrea** és **Hoyk Edit** köszöntőjét.

Tisztelt Tanárnő, kedves Baba!
Tisztelt Ünneplő kollégák!

Márai Sándor Fűves könyvéből vett idézettel kezdem köszöntőmet.

A hétköznapokról és az ünnepről

„Nézz utána, hogy minden napból, a legközönségesebb, sivár hétköznapból is ünnepet csinálj, ha pillanatokra is! Egy jóindulatú szóval. Méltányos cselekedettel. Udvarias mozdulattal. Nem kell sok az emberi ünnephez. Minden napba belecsempészhetsz valamilyen varázsos elemet, megajándékozhatod magad egy könyv igazságának negyedórás élményével, valamilyen homályos fogalom megismerésének kielégülésével, környezeted vigasztalásával vagy felderítésével. Az élet gazdagabb lesz, ünnepebb és emberibb, ha megtöltöd a hétköznapok néhány percét a rendkívülivel, az emberivel, a jóindulatúval és az udvariassal; tehát az ünneppel.”

Szeptember 23-a van, péntek, hétköznap. Nem piros betűs nap a naptárban. Mégis sokan éreztük úgy, hogy e hétköznap ünneppé válik számunkra azon egyszerű tény okán, hogy a nagyszerű kolléga, a számunkra meghatározó tanár e napon ünnepli 70. születésnapját.

Úgy gondolom, hogy az a tény, hogy számos szakterületről, az ország közelebbi és távolabbi pontjaiból egyaránt ilyen sokan összegyűltünk ez alkalomból, nem csupán a kiemelkedő szakmai tevékenységének, hanem legalább annyira egyéniségének, emberi értékeinek is köszönhető.

Baba 1965 óta dolgozik az egyetemen, az egyetemért. Ha nekem, aki ezen eltelt 45 évből csupán az utóbbi 25-nek - kezdetben hallgatójaként, szakdolgozójaként, majd doktoranduszaként s végül kollégaként – voltam tanúja, össze kellene foglalnom a szakmai, emberi vonásait, a szakmai elkötelezettségen túl az emberi értékek iránti érzékenységét, következetességét emelném ki.

Kedves Baba!

Eljöttünk ünnepelni, köszönteni a tudóst, az első női akadémiai doktort a földrajztudomány területén. Példát jelent ez számunkra, akik nőként, anyaként próbálunk helytállni a tudományos életben.

Köszöntjük az elhivatott tanárt, aki az egyetemi katedrán, annak szerteágazó tudományos, tudományszervező, sokszor bürokratikus útvesztőjében a **TANÁRSÁGOT** (csupa nagybetűvel írva), mindig minden körülmények között a többi tevékenységgel egyensúlyban művelte. Mester tanári kinevezés, Felsőoktatásért emlékplakett (hogy csak néhányat emeljek ki a kitüntetések sorából) nem juthatott méltóbb kezekbe, hiszen előadásaidra soha senki nem a katalógus kényszer miatt járt ill. jár. Az otthonról sokszor igen távolra szakadt diákság számára rengeteg esetben Te jelentetted (és jelented még ma is) azt a támaszt, akivel nem csak a szakmáról, hanem a hétköznapi gondokról is beszélni lehet. Különös érzékenységgel figyelted hallgatóidat, keresve, s kiemelve a tehetséget, ugyanakkor fáradságot nem kímélve terelgetted a középszerűt. Köszönhetjük ennek sokan – itt a sorok közt is ülnek jó néhányan – hogy méltó szakmai környezetet, útmutatást kapva tudományos pályára léphettünk.

Köszöntjük azt a kollégát, főnököt, akiben megvan az a bölcsesség, hogy szakmai, tudományos és egyetemi hierarchiában történő előrehaladásod az emberi kapcsolataidban sosem éreztetted. Közvetlenséged, nyitottságod mindez sosem befolyásolta.

Szintén Máraitól vett gondolatokkal élve:

(Arról, hogy tüzet gyújtani is nehéz)

„Megfigyeltem, hogy már tüzet gyújtani is nehéz. Egy cserépkályhában, lobbantó forgáccsal, újságpapírral és száraz fahasábokkal olyan tüzet gyújtani, mely a hideg kályhában lángra kap, eleven marad: már ehhez is ügyesség kell és gyakorlat. Azt hiszed, valamilyen egyszerű és alantas feladat ez, melyet minden szurtos szolgáló elvégez. De kísérelj csak meg, te, bölcs és gyakorlott kezeiddel, s tapasztalod majd, milyen ügyes-bajos feladat ez, mennyi tapasztalás és kézügyesség kell hozzá!”

Igen, megtapasztaltam. Nehéz tüzet gyújtani, nehéz a diákjaim tömegében felfigyelni a tehetségre, nehéz rávezetni az adottságaira, s nehéz a neki megfelelő pályára segíteni az arra érdemest. Köszönöm, hogy felfigyeltél rám, s hogy arra a pályára tereltél, melyet azóta is hivatásomnak vallok!

Kívánom, hogy e napot ne egy nagy egész lezárásaként éld meg! Kívánom, hogy egy mérföldkő legyen csupán a jól járható úton! Kívánom, hogy a jövőben is megtaláljanak azok a szakmai kihívások, melyek nyomán újabb sikeres munkák, cikkek, szakdolgozatok, doktori disszertációk fognak születni!

Isten éltesen sokáig!

Farsang Andrea, Szeged

Az ünnepelt, lánya társaságában (fotó: Karancsi Zoltán)

Tisztelt Ünnepelt, kedves Kollégák, kedves Baba!

Megtiszteltetés, hogy az egykori tanítványok közül én lehetek az egyik, aki köszönt Téged ezen a jeles napon. Mi akkor találkoztunk először, amikor történelem-földrajz szakra felvételiztem. Nővérem előző este, biológusként, annyit mondott nekem, hogy ő nem ismeri a földrajz tanszékeket, csak egyetlen nevet ismer, Kevei Ferenc révén, akit ő nagyon kedvel. Én csak annyit mondtam, hogy valószínűleg nincs olyan szerencsém, hogy összefussak vele a felvételin. Hát volt... Így tulajdonképp mondhatom azt, hogy engem Baba vett fel az egyetemre.

Kicsivel később, amikor már mint oktatót volt alkalmam megismerni, egy precíz, nagy tudású, elkötelezett, igazságos és megértő tanárt és embert ismertem meg benne. Amikor hallgatói pályafutásomat az első diploma után geográfusként folytattam, nem volt kérdéses számomra, hogy szakmai tekintetben olyan témához kapcsolódjak, ami hozzá kötődik.

A karsztok iránti érdeklődésnél persze Jakucs professzor nevét is mindenképpen meg kell említeni, aki a hazai karsztkutatásban elévülhetetlen érdemeket szerzett. A témában tartott motiváló előadásain túl több karsztos tanulmányutat is szervezett, és ezek közül, elsősévesként, az 1990-es jugoszláviai karsztexpedíción volt szerencsém részt venni. Talán az volt a legnagyobb ilyen típusú vállalkozás, amelyről videó film is készült. A film végén Jakucs professzor az út célkitűzései között a következőt is megemlítette: földrajz szakos hallgatóink számára olyan útravalót adni, ami nagymértékben fokozza elkötelezettségüket, és szakmaszeretetüket. Immár több, mint 20 év távlatából mondhatom, nem csak a magam, hanem a többi akkori hallgató nevében is, hogy ez az akkor megfogalmazott célkitűzés – nem utolsó sorban Babának is köszönhetően – maximálisan megvalósult.

Baba iskolateremtő tevékenységének köszönhető, hogy előbb demonstrátorként, majd doktorandusz hallgatóként mellette, és az ő iránymutatásai alapján ismerkedhettem meg a karsztokkal, a karsztokológiával és a tájökológiával. Büszke vagyok arra, hogy azok közé tartozhatom, akik az ő egykori tanítványának mondhatják magukat, és mellette lehettem több

tanulmányúton és konferencián is. Az egyetem azon oktatói közé tartozik, aki egy kiváló tanártól elvárható mértéknél jobban figyelt és figyel arra, hogy elindítsa és egyengesse a körülötte lévő hallgatók, doktoranduszok útját.

Ehhez az odafigyeléshez lehet kapcsolni jelenlegi munkahelyemet, a Kecskeméti Főiskola Környezettudományi Intézetét is, ami szinte egy időben jött létre a doktori fokozatom megszerzésével, egyben állás-kereséssel, és amelynek akkori vezetője Buzás István volt, akit az egyetemi éveimig visszanyúló, több évtizedes ismeretség köt össze Babával.

Ami a szakma tiszteletén és szeretetén túl szintén Babához fűződik, az egy igazi példamutatás, egy elvárásokkal átitatott, ugyanakkor emberséggel vegyes hozzáállás kollégákhoz és hallgatókhoz egyaránt. Bízom benne, hogy az elkövetkezendő évek során én is hasonló módon fogom tudni végezni munkámat.

Befejezésül annyit mondanék, hogy a születésnapok egészségesek. A statisztikák szerint azok élnek a legtovább, akiknek a legtöbb van belőle.

További eredményes, aktív és egészségben eltöltött éveket, és nagyon boldog születésnapot kívánok!

Hoyk Edit, Kecskemét

Az elhangzottak alapján az ünnepi beszámolót összeállította:

Samu Andrea, Szeged